

---

§ 281

Den av ledamoten Mia Nygård väckta motionen om förebyggande av utslagning hos pojkar

HEL 2019-002042 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Mia Nygård väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Nygårdin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mia Nygård och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska inleda ett utredningsarbete om vilka åtgärder som bör vidtas i syfte att förebygga utslagning hos pojkar och förbättra deras inlärningsresultat.

Stadsstyrelsen hänvisar till fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande och konstaterar att utslagning hos unga, speciellt i fråga om utbildning och arbete, tas i Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 upp som ett av de allvarligaste problemen i vårt samhälle. Det är nödvändigt för stadens alla sektorer att samarbeta på kontinuerlig basis i syfte att förebygga utslagning hos Helsingforsungdomar.

Under strategiperioden har man inlett eller håller man för tillfället på att inleda åtgärdsprogram på hela stadens nivå, i vilka förebyggandet av utslagning hos ungdomar och främjandet av lärande och välbefinnande beaktas i stor omfattning. En central utgångspunkt för åtgärdsprogrammen är forsknings- och myndighetsinformationen, och i program-

---

men samlas det ihop och produceras information, och sektorsöverskridande samarbetsmodeller byggs upp.

Stadsstyrelsen anser i likhet med fostrans- och utbildningsnämnden att det inte är ändamålsenligt att inleda ett nytt utredningsarbete i syfte att förebygga utslagning hos pojkar och förbättra deras inlärningsresultat eftersom flera utredningar och åtgärder som syftar till att förebygga utslagning redan är på gång eller planeras.

Undersökningar om pojkar inlärningsresultat och om utslagning hos pojkar

Staden samlar information om ungdomar och från ungdomar, och utnyttjar informationen i det kunskapsbaserade ledarskapet och i utvecklingen av servicen. Informationen samlas årligen ihop i välfärdsberättelsen om de unga. Av Helsingforsungdomarna i 16–29 års ålder var 8 726, dvs. 6,6 procent av åldersklassen, utanför utbildning och arbete vid utgången av 2016. Med ungdomar utanför utbildning och arbete avses endast ungdomar som gått ut grundskolan, som inte har avlagt någon examen efter grundskolan, som inte studerar inom utbildning som syftar till examen och som inte har statistikfört som förvärvsarbetande, pensionärer eller värnpliktiga som fullgör beväringstjänst. Av pojkarna/männen var 7,4 procent och av flickorna/kvinnorna 5,9 procent utanför utbildning och arbete.

Enligt en landsomfattande skolhälsoenkät år 2017 hade sju procent av eleverna i årskurserna 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen i Helsingfors inga studieplaner för tiden efter grundskolan. Andelen ungdomar som saknar studieplaner är mindre i Helsingfors jämfört med hela landets nivå på 10 procent, men pojkar saknar planer på fortsatta studier oftare än flickor. Helsingfors stad garanterar en studieplats för alla som avlägger grundskolan, men cirka fyra procent av de elever som går ut grundskolan har blivit utan utbildningsplats under de senaste tre åren. Den vanligaste orsaken till att man blir utan studieplats är att man inte har tagit emot den plats som erbjudits.

De ökade skillnaderna mellan flickors och pojkar kunskaper och pojkar försämrade inlärningsresultat, vilka upptäcktes i undersökningen PISA2015, är ett oroväckande fenomen. Även den socioekonomiska bakgrundens inverkan på inlärningsresultaten hade ökat. De finländska ungdomarnas läskunskaper och kunskaper i matematik och naturvetenskaper är trots de sämre inlärningsresultaten på en hög nivå i internationell jämförelse. Inlärningsresultaten i huvudstadsregionen var i allmänhet bättre än i övriga landet.

Orsaker till pojkar svagare kunskaper och skolframgång och lägre utbildningsnivå utreddes åren 2017–2018 i ett undersökningsprojekt som startades av statsrådet. Dessutom kartlades i projektet sådana peda-

---

gogiska lösningar och interventioner som har bidragit till att jämma ut kunskapskillnaderna mellan flickor och pojkar.

Motivationen har enligt undersökningen den största inverkan på inlärningsresultaten. Lärandet motiverar i allmänhet mer flickor än pojkar. Flickor är mer intresserade än pojkar speciellt av att läsa och flickornas bättre läskunskaper är en förklaring till inlärningsskillnaderna. Enligt undersökningen ska man fästa särskild uppmärksamhet vid att uppmuntra pojkar att läsa. Undervisnings- och kulturministeriet inledde hösten 2018 en landsomfattande skolkampanj Läsrörelsen i syfte att främja läskunskaperna hos barn och unga.

Individuellt bemötande av elever i undervisningssituationer, lärarens emotionella och handledande stöd och pedagogik som bygger på elevens behov och intressen främjar lärandet oberoende av könet enligt undersökningsprojektet. Dessutom upptäcktes det i undersökningen att också pojkar fick bättre inlärningsresultat i de skolor som har bra gemenskapskänsla och en jämlig och mobbningsfri verksamhetskultur. I Helsingfors har man fått avseende på barns och ungdomars delaktighet i skol- och läroinrättningsgemenskapen genom att stärka praxis som bidrar till den gemensamma verksamhetskulturen och genom att förebygga mobbning.

Enligt undersökningen kan samhällsfaktorer vara en förklaring till kunskapskillnaderna mellan flickor och pojkar. Föräldrarnas socioekonomiska bakgrund är förknippad med barnens eller ungdomarnas föreställningar om skolgång och med deras beteende, vilka för sin del påverkar skolframgången. Också könstereotypiskt tänkande kan för sin del ha ett samband med skillnaderna mellan flickors och pojkar framgång i skolan. Pojkar antas vara skickligare än flickor i matematik och flickor skickligare än pojkar i modersmålet. Det stereotypiska tänkandet kan påverka föräldrarnas och lärarnas verksamhet och barnens och ungdomarnas uppfattningar om sina egna förmågor och därigenom också inlärningsresultaten.

Efter undersökningen PISA2015 har man tagit i bruk nya grunder för läroplanen inom den grundläggande utbildningen. I grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen beaktas i större omfattning än tidigare förmågan att lära sig lära som anses vara en förutsättning för att kunna agera i samhället och i arbetslivet, upprätthålla välbefindandet och ha kontroll över sitt eget liv.

Helsingfors stads läroplan för den grundläggande utbildningen styr lärarna att använda mångsidiga läromiljöer och arbetssätt. Valet av arbetssätt utgår från undervisningens och lärandets målsättningar och från elevernas behov, förutsättningar och intressen.

Postadress PB 1 00099 HELSINGFORS STAD kaupunginkanslia@hel.fi	Besöksadress Norra esplanaden 11-13 Helsingfors 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Telefon +358 9 310 1641 Telefax +358 9 655 783	FO-nummer 0201256-6	Kontonr FI0680001200062637 Moms nr FI02012566

Inom yrkesutbildningen får alla studerande en individuell lärostig som syftar till bland annat att öka studerandenas motivation att lära sig. I yrkesskolan Stadin ammatti- och aikuisopistos plan för stöd för lärande beskrivs de viktigaste utgångspunkterna med vilka man strävar att säkerställa att en examen eller en utbildning avläggs.

Stadens åtgärdsprogram

I programmet Mukana, som är ett av projektet i stadsstrategin, strävar man att få till stånd en systemförändring och därigenom minska utslagning hos barn och unga, nedärvning av utslagning över generationer och regional segrerering i Helsingfors. I programmet har ensamhet och utanförskap, otrygg barndom, att man slutar skolgången efter grundskolan och barndomens fattigdom identifierats som rotorsaker till nedärvt utslagning över generationer.

I programmet ingår 32 åtgärder som är indelade i fyra åtgärdshelheter. Programmet går ut på att det utvecklas småbarnspedagogik och grundläggande utbildning som lämpar sig för alla och som syftar till att stärka att principen om närskola förverkligas för alla elever. Åtgärder riktas till att ingripa i frånvaro i skolan och förebygga skolavhopp och mobbning, öka läsning, säkerställa en meningsfull utbildningsplats på andra stadiet och utveckla sätt att understödja lärandet på andra stadiet. Åtgärder riktas såväl till att stödja barn och ungdomar med den största risken till utslagning som till att förstärka den basservice som förebygger utslagning.

Stadens alla sektorer deltar i att verkställa programmet Mukana. Staden verkställer programmet tillsammans med samarbetspartner, såsom utsagningsförebyggande nätverk, organisationer och andra utomstående aktörer. Förutom de åtgärder som redan identifierats kartlägger man i programmet Mukana hela tiden goda inhemska och internationella verksamhetsmodeller, forskningsinformation och nya partnerskap, och kommer med nya åtgärder utifrån dessa.

Välfärdsplanen 2019–2021 utarbetas i samråd mellan alla sektorer och den styr främjandet av alla helsingforsares välbefinnande och hälsa. En del av välfärdsplanens åtgärder riktas till att minska ojämlikhet och förebygga utslagning hos barn och unga till exempel genom att främja inlärarnas förmåga att fästa sig socialt. Också i motions- och rörlighetsprogrammet beaktas understödet för barns och ungas välfärd och lärande genom att bidra till rörligheten hos dessa.

Fostrans- och utbildningssektorn har utarbetat en utvecklingsplan för fostran och utbildning för invandrare 2018–2021 som en del av Helsingfors stads integrationsprogram 2017–2021. Målet för utvecklingsplanen är att öka helsingforsarnas jämlika och åtkomliga möjligheter.

Postadress PB 1 00099 HELSINGFORS STAD kaupunginkanslia@hel.fi	Besöksadress Norra esplanaden 11-13 Helsingfors 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Telefon +358 9 310 1641 Telefax +358 9 655 783	FO-nummer 0201256-6	Kontonr FI0680001200062637 Moms nr FI02012566

---

ter till fostran, utbildning och arbete, förbättra inlärningsresultaten, bygga upp en deltagande verksamhetskultur och öka de anställdas kompetens.

Främjande av jämlikhet och likabehandling

Jämställdheten mellan könen ingår i Helsingfors stadsstrategi. Förfärs- och utbildningssektorn deltar i stadens undersökningsprojekt om bedömning av könskonsekvenser i fråga om det särskilda stödet inom småbarnsfostran och den grundläggande utbildningen. Analysen av könskonsekvenser baserar sig på statistik- och forskningsinformation. Undersökningsprojektet genomförs åren 2018–2019. Den i analysen av könskonsekvenser inkomna informationen utnyttjas i att utveckla sektorns tjänster.

Stadens varje skola och läroinrättning har gjort upp en jämlikhets- och likabehandlingsplan som styr främjandet av jämlikhet och likabehandling. Planerna uppdateras regelbundet.

Staden har riktat anslag för positiv särbehandling (s.k. PD-anstag) till skolor och läroinrättningar på basis av socioekonomiska orsaker och antalet elever eller studerande med främmande modersmål. Skolorna och läroinrättningarna har utnyttjt anslagen för positiv särbehandling främst för anställning av lärare, skolgångsbiträden och annan personal. År 2017 konstaterades det att i synnerhet antalet elever med invandrarkbakgrund och finskspråkiga pojkar som efter den grundläggande utbildningen söker till utbildning på andra stadiet hade ökat med anledning av den positiva särbehandlingen.

Helsingfors stad har fått specialunderstöd från staten för att främja jämlikhet inom utbildningen för åren 2019–2020. Utvecklingsarbetet genomförs i samråd med andra aktörer och målet är att göra upp modeller på verksamhetssätt för att stödja speciellt de elever vilkas utbildningsväg riskerar att avbrytas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Nygårdin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Postadress	Besöksadress	Telefon	FO-nummer	Kontonr
PB 1	Norra esplanaden 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	FI0680001200062637
00099 HELSINGFORS STAD	Helsingfors 17	Telefax	Moms nr	
kaupunginkanslia@hel.fi	http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	+358 9 655 783	FI02012566	

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 572

HEL 2019-002042 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mia Nygårdin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 16.04.2019 § 136

HEL 2019-002042 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nuoren syrjätyminen erityisesti koulutuksesta ja työstä on Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 mainittu yhdeksi yhteiskuntamme vakavimmista ongelmista. Helsinkiläisten nuorten syrjätytymisen ehkäisy edellyttää kaikkien toimialojen yhteistyötä. Strategiakaudella on käynnistetty tai ollaan parhaillaan käynnistämässä kaupunkitasoisia toimenpiteohjelmia, joissa huomioidaan nuorten syrjätytymisen ehkäiseminen sekä oppimisen ja hyvinvoinnin edistäminen. Toimenpiteohjelmien keskeisenä lähtökohtana on tutkimus- ja viranomaistieto. Osana toimenpiteohjelmia myös kerätään ja tuotetaan tietoa toiminnan kehittämiseksi sekä kehitetään toimialojen välisen yhteistyön malleja.

Kaupunki kerää nuorista ja nuorilta tietoa, jota hyödynnetään tietoperusteisessa johtamisessa ja palvelujen kehittämisessä. Tieto kootaan vuosittain nuorten hyvinvointikertomukseen. Helsinkiläisistä 16–29-vuotiaista nuorista koulutuksen ja työn ulkopuolella oli vuoden 2016 lopussa 8 726 eli 6,6 % ikäluokasta. Koulutuksen ja työn ulkopuolella olevilla nuorilla tarkoitetaan vain peruskoulun käyneitä nuoria, jotka eivät ole suorittaneet mitään peruskoulun jälkeistä tutkintoa, ja jotka eivät myöskään ole opiskelijoina tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Nuo-

ria ei myöskaän ole tilastoitu työllisiksi, eläkeläisiksi tai varusmiespalvelusta suorittaviksi. Pojista / miehistä koulutuksen ja työn ulkopuolella oli 7,4 % ja tytöstä / naisista 5,9 % ja muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia 21 %.

Vuoden 2017 valtakunnallisen kouluterveyskyselyn mukaan 7 % Helsingin perusopetuksen 8.- ja 9. luokkalaisista ei ollut perusopetuksen jälkeisiä opintosuunnitelmia. Pojat ovat tyttöjä useammin ilman opintosuunnitelmia. Ilman opintosuunnitelmia olevien nuorten osuus on Helsingissä valtakunnallista tasoa (noin 10 %) pienempi. Helsingin kaupunki takaa kaikille peruskoulun päätäville koulutuspaikan. Peruskoulun päätäneistä ilman koulutuspaikkaa on jänyt noin 4 % perusopetuksen jälkeissä koulutushauissa viimeisten kolmen vuoden ajan. Yleisin syy ilman koulutuspaikkaa jäämiselle oli se, ettei nuori ottanut vastaan tarjottua koulutuspaikkaa.

PISA2015-tutkimuksessa havaittu tyttöjen ja poikien osaamiserojen kasvu ja poikien oppimistulosten heikkeneminen on huolestuttava ilmiö. Myös sosioekonomisen taustan vaikutus oppimistuloksiin oli kasvanut. Suomalaisnuorten lukutaito sekä matematiikan ja luonnontieteiden osaaminen ovat oppimistulosten laskusta huolimatta kansainvälisti mitattuna korkealla tasolla. Pääkaupunkiseudun oppimistulokset olivat yleisesti ottaen muuta maata parempia.

Poikien tyttöjä heikompaan osaamiseen, koulumenestykseen ja alhaisempaan koulutustasoon johtavia syitä selvitettiin valtioneuvoston käynnistämässä tutkimushankkeessa vuosina 2017–2018. Lisäksi tutkimushankkeessa kartoitettiin sellaisia pedagogisia ratkaisuja ja interventioita, joilla on pystytty tasoittamaan tyttöjen ja poikien välisiä osaamiseroja.

Motivaatiolla on tutkimuksen mukaan keskeisin vaikutus oppimistuloksiin. Oppiminen motivoi yleisesti ottaen tyttöjä enemmän kuin pojia. Tytöt ovat poikia kiinnostuneempia etenkin lukemisesta ja tyttöjen parempi lukutaito selittää osaltaan oppimiseroja. Poikien lukemiseen kannustamiseen on tutkimuksen mukaan kiinnitettävä erityistä huomiota. Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti syksyllä 2018 valtakunnallisen Lukuliikkeen edistämään lasten ja nuorten lukutaitoa.

Tutkimuksen mukaan oppilaiden yksilöllinen kohtaaminen opetustilanteissa, opettajan emotionaalinen ja ohjausellinen tuki sekä oppilaan tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioiva pedagogiikka edistävät tutkimushankkeen mukaan oppimista sukupuolesta riippumatta. Tutkimuksessa havaittiin myös, että ne koulut, joissa on hyvä yhteishenkki ja yhteisöllinen, tasavertainen, kiusaamisesta vapaa toimintakulttuuri, tuottivat parempia oppimistuloksia myös pojille. Lasten ja nuorten osall-

---

suuteen koulu- ja oppilaitosyhteisössä on Helsingissä kiinnitetty huomiota vahvistamalla yhteistä toimintakulttuuria tukevia käytänteitä sekä ehkäisemällä kiusaamista.

Tutkimuksen mukaan yhteiskunnalliset tekijät voivat selittää tyttöjen ja poikien välistä osaamiseroja. Vanhempien sosioekonomisella taustalla on yhteys lapsen tai nuoren koulumenestystä koskeviin uskomuksiin ja käyttäytymiseen, jotka puolestaan vaikuttavat koulumenestykseen. Myös sukupuolistereotyyppinen ajattelu voi osaltaan olla yhteydessä eroihin poikien ja tyttöjen koulumenestyksestä. Sukupuolistereotyyppisen ajattelun mukaan poikien ajatellaan olevan tyttöjä parempia matematiikassa ja tyttöjen ajatellaan olevan poikia parempia äidinkielessä. Stereotyyppinen ajattelu voi vaikuttaa vanhempien ja opettajien toimintaan sekä lapsen tai nuoren käsityksiin omista kyvyistään ja siten oppimistuloksiin.

PISA2015-tutkimuksen jälkeen perusopetuksessa on otettu käyttöön uudet opetussuunnitelman perusteet. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa huomioidaan aikaisempaa paremmin oppimaan oppimisen taidot, joita pidetään yhteiskunnassa ja työelämässä toimimisen sekä hyvinvoinnin ylläpitämisen ja oman elämän hallinnan edellytyksenä.

Helsingin kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma ohjaa opettajia käyttämään monipuolisia oppimisympäristöjä ja työtapoja. Työtapojen valinnan lähtökohtana ovat opetukselle ja oppimiselle asetetut tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Ammatillisessa koulutuksessa kaikille opiskelijoille rakennetaan yksilöllinen oppimispolku, jonka yhtenä tavoitteena on lisätä opiskelijoiden oppimismotivaatiota. Stadin ammatti- ja aikuisopiston oppimisen tuen suunnitelmassa kuvataan oppimisen tuen keskeiset lähtökohdat, joilla pyritään varmistamaan tutkinnon tai koulutuksen suorittaminen. Suunnitelma hyväksyttiin kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisessä jaostossa 19.3.2019.

Toimenpideohjelmat

Mukana-ohjelma, Eriarvoisuuden vähentämisen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategianhanke 2017–2021, pyrkii saamaan aiakaan systeemisen muutoksen, jonka kautta lasten ja nuorten syrjäytymisen, ylisukupolvisen syrjäytymisen periytyminen ja alueellinen erityminen vähenevät Helsingissä. Mukana-ohjelmassa ylisukupolvisen syrjäytymisen keskeisiksi jurisyiksi on tunnistettu yksinäisyys ja ulkopuolisus, turvaton lapsuus, peruskoulun varaan jäädäminen ja lapsuuden ajan köyhys.

Mukana-ohjelma sisältää 32 toimenpidettä, jotka jakaantuvat neljään toimenpidekokonaisuuteen. Mukana-ohjelmassa kehitetään kaikille sopivaa varhaiskasvatusta ja perusopetusta, jonka tavoitteena on vahvistaa kaikkien oppilaiden lähikouluperiaatteentoteutumista. Toimenpiteitä kohdistetaan myös koulupoissaoloihin puuttumiseen ja koulukeskeytysten ennaltaehkäisyyn, kiusaamisen ehkäisyyn, lukemisen lisäämiseen, mielekkään toisen asteen koulutuspaikan varmistamiseen sekä toisen asteen oppimisen tuen kehittämiseen. Toimenpiteitä suunnataan sekä suurimmassa syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten tukemiseen että syrjäytymistä ennaltaehkäisevien peruspalvelujen vahvistamiseen.

Jo tunnistettujen toimenpiteiden lisäksi Mukana-ohjelmassa kartoitetaan jatkuvasti hyviä kotimaisia ja kansainvälistä toimintamalleja, tutkimustietoa ja uusia kumppanuuksia, joiden pohjalta kehitetään uusia toimenpiteitä.

Mukana-ohjelman toteuttamiseen osallistuvat kaikki kaupungin toimialat. Ohjelman toteuttamisessa kaupungin kumppaneina toimivat syrjäytymistä ehkäisevät verkostot, järjestöt sekä muut kaupungin ulkopuoliset toimijat. Mukana-ohjelman projektisuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 11.2.2019.

Kaikkien toimialojen yhteistyönä tehtävä Hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 ohjaa kaikkien helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Osa hyvinvointisuunnitelman toimenpiteistä kohdistetaan eriarvoisuuden vähentämiseen sekä lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn, esimerkiksi oppijoiden sosiaalisen kiinnityksen edistämiseen. Hyvinvointisuunnitelma valmistuu kevään 2019 aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on mukana myös kaupungin Liikkumisohjelmassa, jonka toimenpiteissä huomioidaan lasten ja nuorten liikkumisen lisääminen ja siten hyvinvoinnin ja oppimisen tukeminen. Liikkumisohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 3.12.2018.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on laadittu maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma 2018–2021 osana Helsingin kaupungin kotouttamisohjelmaa 2017–2021. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt suunnitelman 29.5.2018. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on lisätä helsinkiläisten yhdenvertaisia ja saavutettavia mahdollisuuksia kasvatukseen, koulutukseen ja työhön, parantaa oppimistuloksia, rakentaa osallistavaa toimintakulttuuria sekä lisätä henkilöstön osaamista. Kehittämissuunnitelma sisältää 28 toimenpidettä, jotka on yhdistetty 18 projektikokonaisuudeksi.

Tasa-arvon edistäminen

Postadress PB 1 00099 HELSINGFORS STAD kaupunginkanslia@hel.fi	Besöksadress Norra esplanaden 11-13 Helsingfors 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Telefon +358 9 310 1641 Telefax +358 9 655 783	FO-nummer 0201256-6	Kontonr FI0680001200062637 Moms nr FI02012566

Sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen on osa Helsingin kaupunkistrategiaa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistuu kaupungin sukupuolivaikutusten arvioinnin tutkimushankkeeseen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen erityisen tuen osalta. Sukupuolivaikutusten arviointi perustuu tilasto- ja tutkimustietoon. Tutkimushanke toteutetaan vuosina 2018–2019. Sukupuolivaikutusten arvioinnista saatua tietoa hyödynnetään toimialan palvelujen kehittämisessä.

Jokainen toimialan koulu ja oppilaitos on laatinut tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka ohjaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä. Suunnitelmia päivitetään säännöllisesti. Myös Helsingin suomenkielisen työväenopiston opinto-opaassa huomioidaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmat.

Kaupunki on kohdistanut myönteisen erityiskohtelun määrärahoja (ns. PD-määräraha) kouluille ja oppilaitoksille sosioekonomisten syiden sekä vieraskielisten oppilaiden tai opiskelijoiden määrän perusteella. Koulut ja oppilaitokset ovat käyttäneet myönteisen erityiskohtelun määrärahoja enimmäkseen opettajien, koulunkäyntiavustajien ja muun henkilöstön palkkaamiseen. Vuonna 2017 todettiin myönteisen erityiskohtelun lisäkkeen etenkin maahanmuuttajatastaisten oppilaiden ja suomenkielisten poikien hakeutumista perusopetuksesta toisen asteen koulutukseen.

Helsingin kaupunki on saanut vuosille 2019–2020 valtion erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen. Kehittämistyötä tehdään yhdessä muiden toimijoiden kanssa ja sen tavoitteena on mallintaa toimintatapoja erityisesti niiden oppilaiden tukemiseksi, joiden koulupolku on vaarassa katketa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei pidä tarkoituksemukaisena käynnistää uutta selvitystyötä toimenpiteistä poikien syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja heidän oppimistulostensa parantamiseksi. Syrjäytymisen ehkäisy ja oppimisen edistäminen huomioidaan laajasti kaupungin käynnistämässä ja suunnitteilla olevissa toimenpideohjelmissa. Toimenpideohjelmien keskeisenä lähtökohtana on tutkimus- ja viranomaistieto ja niissä kerätään ja kootaan tietoa toiminnan kehittämiseksi. Tietoa toiminnan kehittämiseksi kootaan kaupungin sukupuolivaikutusten arvioinnin tutkimushankkeessa. Koulutuksellista tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä kehitetään myös hankkeissa ja osana toimialan palvelujen sisäistä kehitystyötä. Lautakunta korostaa, että nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä tarvitaan kaupungin kaikkien toimialojen jatkuva yhteistyötä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mari Mulari, Pedagoginen asiantuntija, puhelin: 040 669 2854
mari.mulari(a)hel.fi